

Fe'ao mo e Mahaki fakangata Mo'ui

Ko e ma'u mai ha ola 'o ha sivi 'o ha mahaki fakatu'utamaki pe mahaki fakangata mo'ui 'oku fakatupu loto mafasia kia koe ki ho famili' mo e kaininga'. 'Oku malava pe ke hoko ko e taimi fakaloto hoha'a koe'uhi' ko e ngaahi ilifia mo e tokanga ki he ngaahi me'a ka hoko 'i he kaha'u'. Koe kongā lahi 'o e ngaahi fehu'i ki he me'a ka hoko', 'e lava ke tali 'e ho'o toketa' pea mo e ni'ihī 'oku nau tauhi koe'. Ko e ngaahi fakamatala ko 'eni', 'e ala tokoni ia kia koe pea mo ho famili' 'i ho'o palani ki he lakanga hoko ki ho'o mo'ui'.

Palani Kimu'a

'I he taimi 'oku ke puke ai 'i ha fa'ahinga mahaki fakatu'utamaki, 'oku 'i ai 'a e ngaahi me'a ke fakakaukau'ī fekau'aki mo koe pea pehē kiate kinautolu 'oku nau tauhi koe'.

'Oku 'ikai faingofua ke talanoa mo ho famili' ki he me'a 'oku hoko', kā 'e ala tokoni ia ke fakapapau'ī 'oku mateuteu 'a e tokotaha kotoa ki he me'a ka hoko mai'.

'E ala hoko ko e faingāmalie ia ke fakahaa'ī 'a e ngaahi me'a 'oku ke ongo'ī, pea mo ho'o ngaahi fiema'u ki he anga mo e faitu'u 'oku ke fie nofo ai 'i he faka'osi'osi ho'o mo'ui'.

KoPalani Tauhi Tokamu'a

Ko e Palani Tauhi Tokamu'a' ko e founa hono talanoa'ī mo e vahevahe 'a e ngaahi fakakaukau ki he anga hono tauhi ho'o mo'ui' 'i he kaha'u'. 'Oku felāve'ī ai mo koe, mo ho famili', kaininga' pea mo e kau mataotao 'i he tauhi 'o e mo'ui'. 'Oku 'oatu 'e he Palani Tauhi Tokamu'a' 'a e faingamālie ke fakalalakala mo fakahaa'ī ho'o ngaahi fiema'u ki hono tauhi ko e' makatu'unga 'i he:

- Ho'o ngaahi fakakaukau', 'ulungaanga fakafonua', mo e ngaahi me'a 'oku ke mahu'inga'ia ai'.
- Ko hono mahino'ī lelei ange 'a e tu'unga ho'o mo'ui' 'i he taimi'ni mo e kaha'u' foki.
- Ko e faito'o' mo e ngaahi tauhi 'oku faingāmalie ke ma'u'.

Ko e ACP ko e lekooti ia 'o ho'o ngaahi fiema'u', me'a 'oku ke sai'ia ai', ngaahi me'a 'oku ke mahu'inga'ia ai', mo e ngaahi taumu'a 'oku felāve'ī totonu ki ho tauhi 'i he kaha'u'. 'E lava pe ke fakafonu, pea tauhi ha tatau 'i ho ngaahi lekooti 'oku tauhi 'e ho'o toketā fakafāmilī', pē ko e falemahaki'.

Ki ha toe fakamatala felāve'ī mo e founa'ni, kātaki 'o talanoa ki ho'o toketā fakafāmilī' pe ko ho'o vakai ki he:

www.endofliveservices.co.nz

Fili ha Tokotaha ko ho Tokanga'ī Fakalao

'Oku tokolahi 'a e ni'ihī 'oku nau hoha'a ki he founa 'e fakahoko 'aki ha tu'utu'uni 'i he taimi 'e 'ikai ke nau toe lava pē mo'ui lelei fe'unga ke faitu'utu'uni ma'a nautolu.

Kapau 'oku ke fiema'u ha taha ke ne ma'u e mafai ke faitu'utu'uni ma'au, fakakaukau ke fokotu'u ia ko ho Tokanga'ī Fakalao' (EPA) ke tokanga ki ho tauhi' mo ho'o lelei'.

'E 'ikai ke ne fai tu'utu'uni ia ma'au, ka e 'oua' kuo 'ikai te ke kei lava 'o faitu'utu'uni ma'au.

Ki ha toe fakamatala ki hono fokotu'u 'o ha tokotaha ko ho Tokanga'ī Fakalao (EPA) vakai ki he: www.ageconcern.org.nz pē www.superseniors.ms.govt.nz

Fa'u 'o ha Tohi tuku

Vakai'ī pe teke fie fa'u ha'o tohi tuku.

Ko e tohi tuku' koe pepa fakalao ia 'e tokoni ke fakapapau'ī ko ho'o ngaahi koloa', kakai mo e ngaahi me'a 'oku ke 'ofa ai', 'oku tokanga'ī lelei pē hili ha'o pekia.

'Oku ne fakahaa'ī fakahangatonu foki pē ko hai 'oku' ne tokanga'ī hono fakahoko ho'o ngaahi faka'amu'; ko e tokotaha ko ia' 'oku ui ia ko e 'Ekisikiuta (Executor) ho'o tohi tuku'.

Ki ha toe fakamātala felave'ī mo e ngaahi tohi tuku' mo e anga hono fa'u', 'oku hā 'i he ngaahi uepisaiti ko 'eni' 'a e ngaahi fakamatala 'aonga kia:

www.sorted.org.nz/guides/wills